

**SZADA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
FENNTARTÁSÁBAN LÉVŐ KÖZUTAK**

TÉLI ÜZEMELTETÉSI TERVE

I.

Az üzemeltetési terv hatálya kiterjed:

Területileg: a település közigazgatási területének helyi közúttal rendelkező részére.

Személyi hatálya: kiterjed a közterületet fenntartó alkalmazottakra, és a megbízott alvállalkozó munkavállalóira.

Időbeli hatálya: a téli időjárási körülmények fennállásának idejére jellemzően **november 15-től március 15-ig.**

A tervben foglaltak betartásáért és szakszerű végrehajtásáért a személyi hatállyal érintett munkavállalók és alvállalkozó a felelősek.

Helyi közutak közútkezelési szolgáltatási osztályai

A helyi közutak és közúti szakaszok útkategóriái	Közútkezelési szolgáltatási osztály burkolt úton	Közútkezelési szolgáltatási osztály földúton
Belterületi I. rendű főutak	I.	–
Belterületi II. rendű főutak	II.	–
Belterületi gyűjtőutak	III.	III/f
Belterületi kiszolgáló és lakóutak	IV.	IV/f
Külterületi közutak	V.	V/f
Kerékpárutak	VI.	VI/f
Gyalogutak és járdák	VII.	VII/f

II.

A helyi közutak útkategóriái:

1. Belterületi elsőrendű főutak (I. kategória)

Tekintettel a nagy lakosságszámú vonzáskörzetre és a tömegközlekedési funkcióra.

2. Belterületi gyűjtő utak (III. kategória)

A település lakó- és kiszolgáló útjainak forgalmát összegyűjtve vezetik a település főúthálózatára.

3. Belterületi kiszolgáló és lakó utak (IV. kategória)

A lakó utak a települések belterületének alapfunkcióját, a lakófunkciót kiszolgáló közutak, a lakótelepek és lakótömbök belső forgalmát bonyolítják le.

4. Gyalogutak és járdák (VII. kategória)

Az önkormányzati tulajdonú és fenntartású intézmények, és azok környezete:

A gyalogutak a gyalogosok közlekedésére szolgáló önálló utak. A járdák a közútnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, attól szintkülönbséggel, kiemelt szegéllyel vagy más módon elválasztott része.

A helyi közutak kategorizálását a jelen téli üzemeltetési terv melléklete tartalmazza.

III.

A közutak téli védekezési rendszerbe sorolása

Indokolt, hogy a téli üzemeltetési terv tartalmazza az egyes közutak védekezési rendszerbe sorolását, melyben figyelembe kell venni a domborzati, vonalvezetési adottságokat és az érvényes környezetvédelmi előírásokat, valamint azt, hogy a felmerülő időjárási helyzetekben milyen intézkedések szükségesek.

Védekezési rendszerek:

- **örjáratos út:** az az útszakasz, amelyen a védekezés a teljes úton rendszeresen vegyi vagy érdesítő anyaggal történik - éjjel-nappal - a síkosság függvényében; az örjáratos rendszerbe (rendszeres ellenőrzés és teljes védekezés) a II. és a III. közútkezelési szolgáltatási osztályba sorolt és egyéb szempontból kiemelt közutak tartoznak;

- **rayonos út (szakaszos síkosságmentesítéssel kezelt utak):** olyan út, ahol a védekezés nem terjed ki a teljes hosszra és maga a védekezés szakaszos; a munkavégzés beosztását az üzemeltetési tervben szükséges rögzíteni; a rayonos rendszerbe (időszakos ellenőrzés és veszélyes helyeken szakaszos védekezés) tartozik a IV. és a VII. közútkezelési szolgáltatási osztályba sorolt közutak üzemeltetési tervben meghatározott.

Téli útüzemeltetés ellenőrzési, riasztási és beavatkozási rendje

1. Az utak állapotának ellenőrzése

A téli üzemeltetési időszakban a Szada Nova Településfejlesztési Nonprofit Kft. gondoskodik a meteorológiai előrejelzések folyamatos figyelemmel kíséréséről, valamint a kezelésében lévő közutak állapotának szükség szerinti ellenőrzéséről.

Az ellenőrzés során kiemelt figyelmet kell fordítani a jelentősebb forgalmú utakra, az autóbusz-közlekedéssel érintett útszakaszokra, az emelkedőkre, a veszélyes kanyarokra, az útkereszteződésekre, valamint az önkormányzati intézmények megközelítését biztosító közterületekre.

Az őrjáratos rendszerbe sorolt utakon a síkosság kialakulásának veszélye esetén rendszeres ellenőrzést kell végezni. A rayonos rendszerbe sorolt utakon az ellenőrzés időszakosan, a veszélyes útszakaszokra összpontosítva történik.

2. Riasztási rend

Amennyiben a meteorológiai előrejelzések vagy a helyszíni ellenőrzések alapján havazás, ónos eső, jegesedés vagy egyéb, a közlekedés biztonságát veszélyeztető időjárási körülmény várható, illetve alakul ki, a téli útüzemeltetés irányításáért kijelölt felelős személy intézkedik a szükséges munkavégzés elrendeléséről.

A riasztás történhet telefonon vagy más, előzetesen meghatározott kommunikációs csatornán. A riasztás során meg kell határozni a szükséges beavatkozás jellegét, az érintett útszakaszokat, a munkavégzés megkezdésének időpontját és a rendelkezésre álló személyi, valamint gépi erőforrásokat.

Indokolt esetben készenlét rendelhető el a téli útüzemeltetési feladatokban részt vevő munkavállalók részére, a vonatkozó munkajogi és szerződéses feltételek figyelembevételével.

3. A beavatkozás rendje

A síkosságmentesítési és hóeltakarítási munkálatokat a közutak szolgáltatási osztályba sorolása, a forgalmi jelentőségük, valamint az aktuális időjárási és útviszonyok figyelembevételével kell megszervezni.

Elsőbbséget kell biztosítani a kiemelt forgalmú közutak, a közösségi közlekedéssel érintett útvonalak, a balesetveszélyes emelkedők és kanyarok, valamint a közintézmények megközelítését biztosító útszakaszok kezelésének.

Az őrjáratos rendszerbe tartozó utakon a védekezés a szükséges teljes úthosszon történik. A rayonos rendszerbe tartozó utakon a beavatkozás elsősorban a veszélyes szakaszokra, így különösen az emelkedőkre, kanyarokra és útkereszteződésekre terjed ki.

A munkavégzés megkezdésekor és annak végrehajtása során figyelembe kell venni a jelen tervben meghatározott ajánlott szolgáltatási szinteket és beavatkozási időket.

Rendkívüli időjárási körülmények esetén a beavatkozási sorrend a közlekedésbiztonsági kockázatok figyelembevételével módosítható.

4. A munkavégzés dokumentálása és ellenőrzése

A téli üzemeltetési feladatokról munkavégzési nyilvántartást kell vezetni, amely legalább az alábbi adatokat tartalmazza:

- az ellenőrzés, illetve a riasztás időpontját;
- az észlelt időjárási és útviszonyokat;
- a munkavégzés kezdő és befejező időpontját;
- az érintett útszakaszokat;
- az alkalmazott gépeket és eszközöket;
- a felhasznált síkosságmentesítő anyagok mennyiségét;
- a munkavégzést végző személy vagy vállalkozás megnevezését.

A Szada Nova Településfejlesztési Nonprofit Kft. gondoskodik a munkavégzés dokumentálásának ellenőrzéséről és a szükséges nyilvántartások megőrzéséről.

5. Rendkívüli helyzetek kezelése

Tartós vagy intenzív havazás, ónos eső, illetve jelentős jegesedés esetén a rendelkezésre álló személyi és gépi kapacitásokat a közlekedésbiztonság szempontjából legfontosabb útszakaszokra kell összpontosítani.

Amennyiben az időjárási körülmények miatt a közlekedés biztonsága a szokásos üzemeltetési beavatkozásokkal nem biztosítható, a Szada Nova Nonprofit Kft. haladéktalanul tájékoztatja az Önkormányzat kijelölt kapcsolattartóját, és kezdeményezi a szükséges további intézkedéseket.

IV.

A téli üzemeltetésben résztvevő személyek felkészítése

A téli időjárási körülmények értve alatta, a korlátozott látási viszonyokat, a napos órák számának csökkenését, fokozott csúszásveszély jelenlétét, a téli közútkezelési munkákban résztvevő személyektől fokozott figyelmességet igényel. A munkavégzésben résztvevő személyi állomány felkészítő oktatásban részesül, mely során kiemelt figyelmet kap az egyéni védőfelszerelések használata az ideiglenes útakadályok jelölésére szolgáló eszközök használata, valamint a gépek téli felkészítése. Az üzemeltetésben érintett közterület fenntartási csoporthoz tartozó munkavállaló részére készenlét, illetve túlóra rendelhető el. A készenlét fenntartása mindaddig indokolt, míg a meteorológiai előrejelzések alapján a téli időjárás jellemző körülményei a helyi közutakon fennállnak.

Kiemelt hangsúlyt kap a vízelnyelők és azok környezetének tisztítása, buszforduló, buszmegállók, öblök és fellépők tisztántartása. Amennyiben a belterületen felhalmozódott hó akadályozza a közlekedést, parkolást, akkor annak elszállításáról a kijelölt hó lerakó helyre gondoskodni kell. A kijelölt hó lerakó hely a Berek utca (4423/2 hrsz.).

A kézi hó eltakarítási munkákba bevonhatóak a közmunkaprogramban résztvevő munkavállalók. A munkavégzéshez szükséges kéziszerszámokról (hólapát, vesszőseprű, cirokseprű, talicska) és védőfelszerelésekről (láthatósági mellény, védőkesztyű, melegedőhely, meleg védőital) az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, a Szada Nova Településfejlesztési Nonprofit Kft. gondoskodik.

V.

A téli üzemeltetésben használt anyagok gépek és eszközök

A síkosságmentesítés során használt olvasztó és érdesítő anyagok, alkalmazásánál törekedni kell a környezetet nem vagy kevésbé károsító anyagok használatára.

A síkosság mentesítés elvégzésének érdekében a Szada Nova Nonprofit Kft. alvállalkozó szolgáltatását veheti igénybe.

Használható anyagok:

Érdesítő anyagként használható: homok, fűrészpor.
Olvasztószerként: útszóró só.

Az olvasztó és érdesítő szerek tárolása a gépek tárolási helyével megegyező módon a nedvességtől védett helyen kell biztosítani. A felhasználás függvényében történő folyamatos utánpótlását biztosítani kell.

Hó eltakarításban használt gépek:

A hó eltakarítását és a síkosság-mentesítési feladatok ellátását az **YHY 086** és **YJM 267** forgalmi rendszámú **MTZ traktorokkal**; **YHS 300** forgalmi rendszámú **NEW HOLLAND traktorral**; **YCY 122** forgalmi rendszámú **Zetor traktorral**; **YLG 648** forgalmi rendszámú **rakodógéppel**; valamint az **LPZ 816 RTX 283** forgalmi rendszámú **UNIMOG teherautókkal** és azok sószóró és hótoló adapterével látja el.

Feladata elsődlegesen a VI. kategóriába tartozó területek sózásában, síkosság mentesítésében való részvétel. Gyalogos közlekedésre szolgáló részek hó mentesítése, vezetői utasításra úgynevezett alásózás végzése a kijelölt útszakaszokon.

Eszközök:

Hómaró, hólapátok, vessző és cirokseprű, vödör, talicska. Az eszközöket a kézi hó eltakarítást végző csoportok használják, akiknek a munkáját a Szada Nova Településfejlesztési Nonprofit Kft. ügyvezetője irányítja.

Feladatuk: a géppel nem vagy nehezen megközelíthető helyek hó és síkosság mentesítése. Kiemelten a buszmegállók megközelítési útvonalainak és fellépők tisztántartása, továbbá a Fő tér és a Postaköz utcai parkoló, Dózsa György úti Intézményi parkoló, Új Óvodaszárny sorompós parkoló, Önkormányzati udvar. Közterületi víznyelők takarítása jégmentesítése.

A síkosság elleni védekezés ajánlott szolgáltatási szintjei

Közútkezelési szolgáltatási osztály	A szórási munka megkezdésének időpontja, az észleléstől számítva (óra)	A síkosság megszüntetésének határideje (óra)
I.	0,5–1,0	4,0
II.	1,5–2,0	6,0
III.	2,0–3,0	8,0
IV–V.	4,0–5,0	24,0

VI. Záró rendelkezés

Szada Nagyközség Önkormányzata, mint a település közútjainak kezelője, minden év november 10-ig elkészíti, illetve felülvizsgálja a téli üzemeltetési tervét. A tervben nem szabályozott esetekben *a közúti közlekedésről szóló 1998. évi I. törvény*, valamint *a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2014. (I. 28.) GKM rendeletben* foglaltakat tekinti irányadónak.

Szada, 2026.október 7.

Boros Gábor ügyvezető

A fenti Téli Üzemeltetési Tervet Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete .../2026.(X.20.) KT-határozatával fogadta el.

Szada, 2026. október ...

Pintér Lajos
polgármester